

A faint, light-colored outline map of Hungary is visible in the background, centered on the page. The map shows the country's borders and major geographical features.

MAGYAR NYELVOKTATÁS ÉS NYELVÁPOLÁS A KÁRPÁT-MEDENCEI SZÓRVÁNYVIDÉKEKEN

**Budapest
2012. április 13.**

VAJDASÁG DÉL-BÁCSKAI ÉS SZERÉMSÉGI SZÓRVÁNY
MAGYAR KISKÖZÖSSÉGEIBEN ÚJRASZERVEZETT
MAGYAR NYELVOKTATÁS ÉS NYELVÁPOLÁS

A stylized, light-colored outline of the map of Hungary is centered on the page. The background features a red-to-white gradient at the top and a white-to-green gradient at the bottom.

A gyermek személyiségének
fejlődésében betöltött szerepe
A tanulásban játszott szerepe
Identitásmegőrző szerepe

VAJDASÁG

Lakosság	2.031.992
Terület (km2)	21.506
Körzet	7
Község	45
Lakóhely	467

AZ ANYANYELVÁPOLÁS JOGI HÁTTERE

- 2000 után bekövetkezett iskolai reform oktatási törvénybe foglalt rendelkezései szerint:
- Az oktató-nevelési tevékenység intézményekben szerb nyelven valósul meg, a nemzeti közösségek részére lehet anyanyelvű illetve kétnyelvű oktatást szervezni
- Azon közösségekben ahol szerb nyelven folyik az oktatás a szülők igénylésére (minden iskolaév kezdetén) lehet szervezni anyanyelvápolást heti 2 órával a tantárgy neve: Anyanyelv a nemzeti kultúra elemeivel és a tantervben a nem kötelező választható tantárgyak listáján szerepel

AZ ANYANYELVÁPOLÁS INTÉZMÉNYES SZERVEZÉSÉNEK BUKTATÓI

- Az anyanyelvápolás minisztériumi támogatása minimum 15 fős csoportok esetében biztosított - kisebb csoportok alakítása külön elbírálást igényel
- A szakkáderek biztosítása
- A tankönyvek és a szakliteratura
- Az oktatási intézmény szubjektivitása
- A szülők szubjektivitása
- A diákok szubjektivitása
- Leírásos osztályzatot kap a gyerek amely nincs kihatással a tanulmányi eredményre

GYAKORLAT

- Ahol nincs magyar oktatás kevés a gyerek
- Nehezen lehet kialakítani a 15 fős csoportokat – összevont tagozatokban folyik az oktatás
- A szülőkkel e téren nem korrekt a kommunikáció
- Nincs megfelelő szakkáder
- Az órarend kialakításakor marginális helyet kap
- Nincs megfelelő taneszköz
- A szülőnek és a diáknak választani kell :
 - kötelezően választható tantárgyak (vallási és polgári nevelés)
 - nem kötelező választható tantárgyak (anyanyelvápolás és más modern, aktuális csoportos foglalkozások)
- A környezet hatása dilemmákat ébreszt a diákokban és a szülőkből

A TARTOMÁNYI OKTATÁSI TITKÁRSÁG VÉLEMÉNYE

- Véleményezi a 15 fő alatti csoportok alakításának indokoltságát
- Indítványokat és javaslatokat terjeszt be a Minisztériumnak a probléma orvoslására
- Az anyanyelvápolási programot intézményes keretek között tartja maradandónak
- Az anyanyelvápolást a kötelezően támogatott tantárgyak listájára kell tenni
- Az anyanyelvápolási programok kizárólag az iskola termeiben és a rendszeres órarend keretében valósulhat meg
- A tantárgyat osztályozni kell és a tanulmányi eredmény része legyen
- Más, érdeklődést serkentő aktivitásokat kell előlátni (versenyek, táborok, cserelátogatások stb)

A NEMZETI TANÁCS SZEREPE AZ ANYANYELVÁPOLÁSI PROGRAMBAN

- Minőséges szakliteratura biztosítása
- Kötelező oktatói továbbképzési programok kidolgozása
- Oktatói továbbképzési programok kötelező látogatása otthon és az anyaországban

VAJDASÁG KÖRZETEI

AZ INTÉZMÉNYEN KIVÜLI ANYANYELV OKTATÁSI ÉS ÁPOLÁSI PROGRAM INDITÉKAI

- 2000-ben bekövetkezett rendszerbeni változások
- A magyar igazolványok intézménye
- Szórvány és sziget magyar kisközösségi kezdeményezés
- Az oktatási törvény rendelkezései
- A körzetben uralkodó helyzet felmérése
- A reális körülmények lehetőségeinek alkalmazása

DÉL-BÁCSKAI ÉS SZERÉMSÉGI KÖRZET 10 ÉV ELŐTTI JELLEMZŐI

- A vajdasági magyar közösség szempontjából a legnehezebb helyzetben lévő körzet
- A magyarok számaránya jóval 30% alatt van (kivétel Satrinca és Dobrodol)
- A körzetben élő magyarság, önhibáján kívül, több mint 35 éve elveszítette a magyar nyelvű oktatás lehetőségét
- Elsorvadt a magyar közösségi élet
- Az asszimiláció folyamata felerősödött
- A lakosság zöme római katolikus vallású, a hitoktatás és a vallási élet szerb-horvát nyelven folyik
- A középgeneráció és a fiatalok rosszul beszélik a magyar nyelvet

AZ ANYANYELVÁPOLÓ PROGRAM SZERVEZÉSE

- A program kezdeményezői :
 - a VMSZ Újvidéki HSZ
 - az Újvidéki Módszertani Központ
- A program megvalósítói az újra alakult művelődési egyesületek, amelyek alaptevékenysége az anyanyelv, a kultúra és hagyományok ápolása
- A szakkáderek hiányát Újvidékről utazó tanítók pótolják, tiszteletdíj és útiköltségtérítés biztosított
- A helybeli munkafeltételeket az egyesületek biztosítják
- A program koordinátora a Horizont Dél-bácskai és Szerémségi Magyar Művelődési Egyesületek Szövetsége
- Az egységes anyanyelvápolási programot az oktatók készítették a gyakorlatból merített tapasztalatok alapján

AZ ANYANYELVÁPOLÁSI PROGRAM CÉLJA

- Képesé tegye a tanulókat arra, hogy gondolataikat szóban és írásban is értelmesen ki tudják fejezni
- Képesek legyenek anyanyelvükön az életkoruknak megfelelő módon kommunikálni
- Elsajátítsák az írást és olvasást elemi szinten
- Az alapvető feladata az értelmes beszédtechnika, beszédmegértés elsajátítása, a nyelvi tudás továbbfejlesztése
- A nemzeti kultúra és történelem megismerése
- A magyar hagyományok ápolása

DÉL-BÁCSKAI KÖRZET

DÉL-BÁCSKAI KÖRZET

Község	Összesen	Magyarok	Százalék
Dél-bácska	593666	55128	9,29
Bács	16268	992	6,10
Palánka	60966	1490	2,44
Novi Sad	299294	15687	5,24

AZ ANYANYELV OKTATÁSI ÉS ÁPOLÁSI PROGRAM MEGVALÓSULÁSA A DÉL-BÁCSKAI KÖRZETBEN

Község	Helység	Magyarok	Gyerekek
Bács	Bács	418	10
	Vajszka	341	10
	Palóna	145	15
Palánka	Palánka	1160	18
	Dunatóváros	40	9
	Dunacséb	138	9
Novi Sad	Káty	456	15
	Lok	240	Titel keretében
	Titel	582	27

SZERÉMSÉGI KÖRZET

SZERÉMSÉGI KÖRZET

Körzet	Összesen	Magyarok	Százalék
Szerémség	335901	4236	1,26
Ingyija	49609	962	1,94
Ürög	12329	816	6,62
Ruma	60006	1306	2,18
Mitrovica	85902	739	0,86

AZ ANYANYELV OKTATÁSI ÉS ÁPOLÁSI PROGRAM MEGVALÓSULÁSA SZERÉMSÉGBEN

Község	Helység	Magyarok	Gyerekek
Mitrovica	Mitrovica	524	13
	Latyárak	148	Mitrovica keretében
Ruma	Ruma	362	8
	Nikinci	264	16
	Platicsevó	174	9
	Herkóca	362	11
Ürög	Ürög	360	Nincs m megszervezve
	Dobrodol	96	14
	Satrinca	253	52
Ingyija	Maradék	552	65 az általános iskolában

A PROGRAM KIVITELEZŐI

Sor szám	Egyesület	Helység	Alakult
1.	Szerémség Magyar Művelődési Egyesület	Mitrovica	2003
2.	Petőfi Sándor Művelődési Egyesület	Nikinci	2002
3.	Hunyadi János Magyar Művelődési Egyesület	Ruma	2003
4.	Petőfi Sándor Művelődési Egyesület	Dobrodol	2001
5.	Petőfi Sándor Művelődési Egyesület	Satrinca	2001
6.	Petőfi Sándor Művelődési Egyesület	Maradék	2001
7.	Vecsera Sándor Magyar Művelődési Egyesület	Palánka	2002
8.	Tiszavirág Magyar Művelődési Egyesület	Titel	2002
9.	Únyi Bernárdin Magyar Művelődési Egyesület	Bács	2003
10.	Búzavirág Magyar Művelődési Egyesület	Vajszka	2005

A PROGRAMBÓL ADÓDÓ TAPASZTALATOK

- Azon környezetekben ahol kis létszámú magyarok élnek (30% alatti számarány) indokolt az anyanyelvápolás szervezése szabadidőfoglalkozás és a vasárnapi iskola keretében
- Az anyanyelv oktatási és ápolási programnak közösség összetartó, identitás megőrző és fejlesztő szerepe van
- Az intézményen kívüli anyanyelvápolás heterogén csoportok és tudásszint szempontjából alkalmazkodó
- A projektumban résztvevők szempontjából biztonságos, a környezet elnarusztaló ráhatása minimális
- Jelentős az asszimilációt csökkentő hatása, több esetben visszamagyarosuló pillanatoknak vagyunk a tanúi

AZ ANYANYELVÁPOLÁSI PROGRAM IRÁNYMUTATÓI

- Az anyanyelvápoló programok intézményesítése a magyar kisközösségekben nem mutat pozitív eredményt
- A Magyar Nemzeti Tanácsnak külön programokat és módszereket kell kidolgozni a vajdasági szórvány és sziget magyarság támogatása kapcsán- pozitív szórvány diszkrimináció
- A magyar politikumnak önkormányzati szinten a szórvány és sziget magyarság körében megosztó szerepe van, a magyarság megmaradásának érdekeit magasabb szinteken kell képviselni

Köszönöm, a Teleki László Alapítványnak, hogy megszervezte ezt tanácskozást !

Köszönöm, Igazgató úrnak, hogy fontosnak találta szereplésünket !

Köszönöm, a lehetőséget, hogy megoszthattam Önökkel tapasztalatainkat !

Köszönöm, hogy meghallgattak
tisztelettel

Pécsi Elizabeta,

Horizont

Dél-bácskai és Szerémségi Magyar Civil Szervezetek Szövetségének
alelnöke

Elérhetőségünk

Horizont

Dél-bácskai és Szerémségi Magyar Civil SzervezetSzövetsége

21000 Novi Sad, Vojvodjanska 8a

Email: bean@eunet.rs

mobil: +381-69-22 00 950